

Školska kultura

Nensi Araminčić, mag.med.lab.diagn., savjetnica

Medicinska škola u Rijeci

Školska godina: 2022./2023.

Prezentacija obuhvaća...

- definiciju školske kulture
- značaj školske kulture
- nositelje školske kulture
- povezanost školske kulture s društvenom sredinom.

Definicija školske kulture

- **Školska kultura** indikator je kvalitete odgojno-obrazovne ustanove.
- Rezultat je cjelokupnog života i rada škole.
- Čine je svi zaposlenici i učenici.
- Promjenom strukture kadra i izmjenom učenika školska kultura podložna je trajnim promjenama.
- Na održavanju i unaprjeđenju školske kulture kontinuirano treba raditi cijeli kolektiv.

*“School culture is what
you see, not what you
hope for.”*

PAUL BAMBRICK-SANTOYO

Definicija
školske
kulture

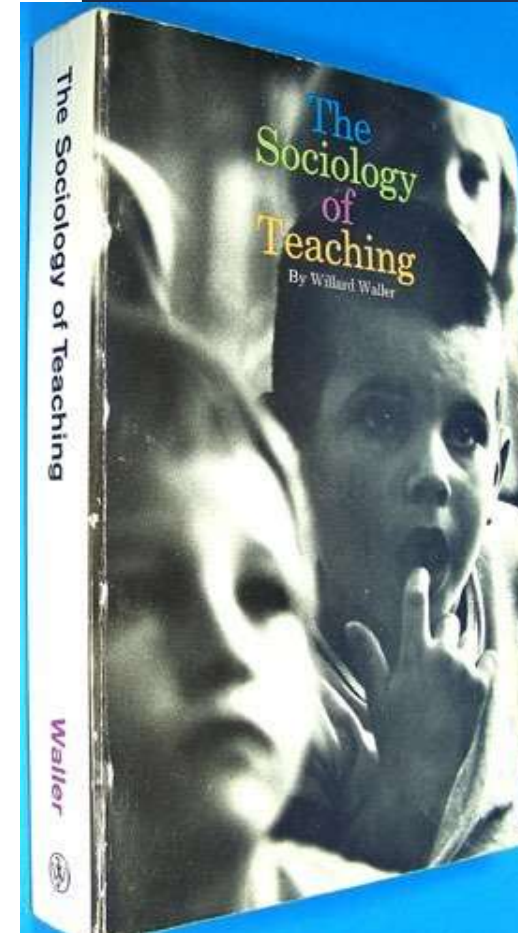
Školska kultura je...

...rezultat povijesnog trenutka,
sveukupni proizvod društva i
okruženja u kojem se i sama škola
razvija i mijenja.

Povijest školske kulture

- Školsku kulturu prvi spominje američki sociolog Willard W. Waller 1932. godine u djelu „Sociologija poučavanja”.
- Školska kultura stara je koliko i školska ustanova.
- Predstavlja kulturu grupe ljudi različitih dobnih skupina upućenih na zajednički život i rad.
- Školska kultura je zbroj svih zbivanja i aktivnosti svih skupina u školskoj ustanovi.

Školska kultura/školska klima

Školska kultura (Europa) = Školska klima (SAD)

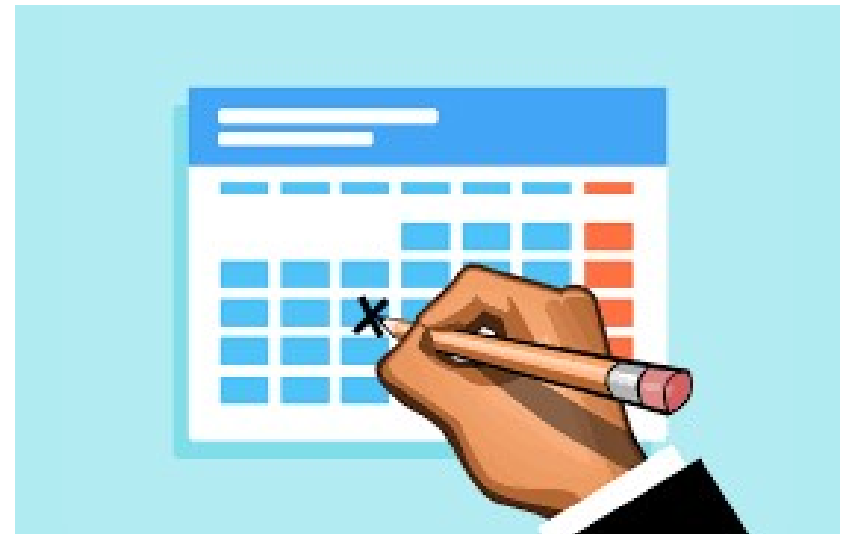
Što sve čini kulturu škole?

- Tradicija
- Stavovi zaposlenika i učenika
- Vrijednosni sustav
- Cjelokupna aktivnost nastavnika, učenika, uprave škole te svih ostalih zaposlenika i roditelja
- Timski rad
- Uspješna komunikacija
- Načini rješavanja problema
- Suradnja sa svim dionicima u sustavu
- Ugled škole u društvenoj zajednici...
- <https://www.icsl.org.in/post/positive-learning-culture>

Što sve čini kulturu škole?

- Školsku kulturu čine i njezini ključni dokumenti, kao što su:
 - 1. Statut škole
 - 2. Godišnji plan i program rada škole
 - 3. Školski kurikulum
 - 4. Raspored nastave.

Značaj školske kulture

- Svaka škola ima svoju kulturu, stavove, norme koje je čine drugačijom od drugih.
- Školska kultura doprinosi prepoznatljivosti škole u društvenoj sredini i čini je više ili manje poželjnim izborom budućih srednjoškolaca.

“As teachers, we have the opportunity to foster positive changes to the everyday experience in our schools. Investing time in improving school culture is worth the effort.”

—Brad Kuntz, from the Sept. 2012 issue of Education Update

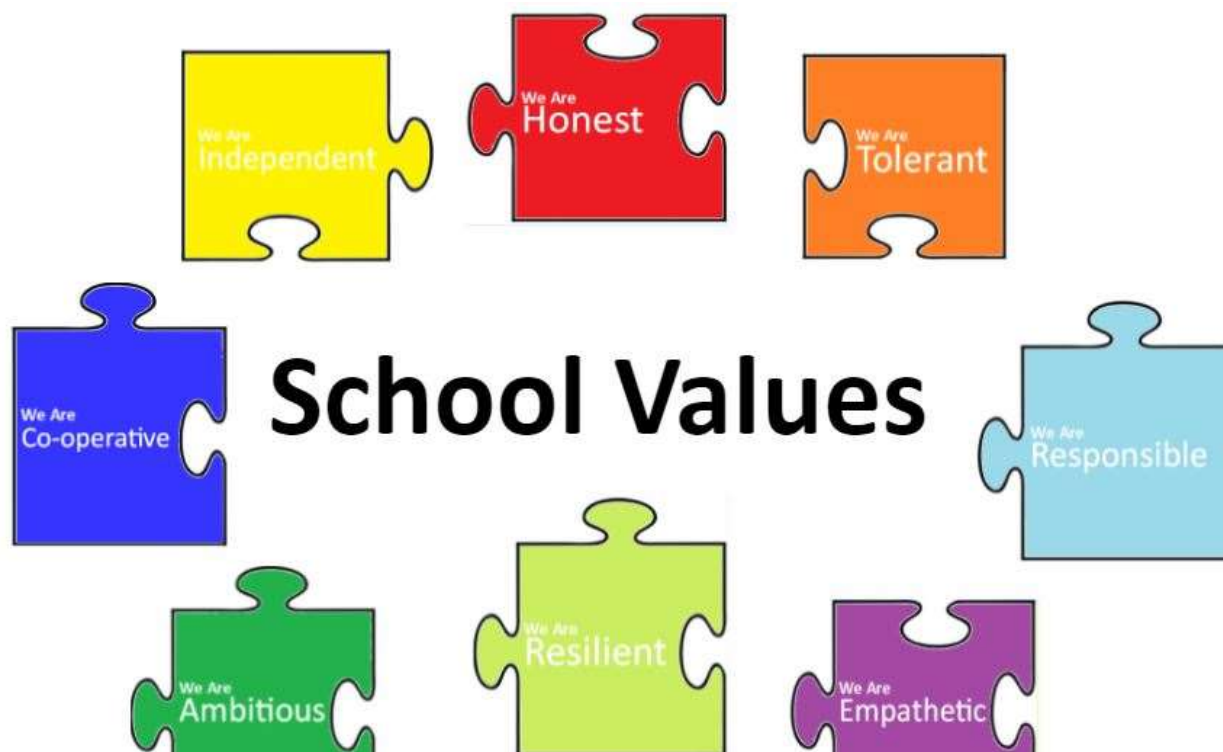
Pozitivna i negativna školska kultura

Pozitivna školska kultura	Negativna školska kultura
Podržava profesionalni razvoj nastavnika	Ne podržava profesionalni razvoj nastavnika
Sadrži kvalitetan školski kurikulum koji se i realizira	Sadrži površno pripremljen školski kurikulum koji često zahtjeva izmjene i dopune
Učenici su motivirani za dolazak i boravak na nastavi	Učenici nisu motivirani za dolazak i boravak na nastavi
Učenici ne izostaju često i mnogo	U školi je veliki broj učničkih izostanaka
Roditelji rado surađuju sa školom	Roditelji nerado surađuju sa školom
Škola njeguje timski rad svojih nastavnika	Izostaje kvalitetna suradnja nastavnika
Učenik je u središtu nastavnog procesa	Nastavni plan i program je u središtu nastavnog procesa

Pozitivna i negativna školska kultura

Pozitivna školska kultura	Negativna školska kultura
Ima ohrabrujuće norme i stavove	Ima otežavajuće norme i stavove
Ima jasne ciljeve	Nema jasne ciljeve
Potiče suradnju i komunikaciju svih dionika	Ne potiče suradnju i komunikaciju svih dionika
Prati potrebe i postignuća učenika	Ne prati potrebe i postignuća učenika
Sluša prijedloge i ideje nastavnika	Ne sluša prijedloge i ideje nastavnika
Rezultat je napredak nastavnika i učenika	Štetu trpe i nastavnici i učenici
Demokratsko vođenje	Autokratsko vođenje

Kulturne norme koje utječu na napredak škole (Stoll i Fink, 1996.)

- Zajednički cilj
- Odgovornost za uspjeh
- Kolegijalnost
- Kontinuirani proces unaprjeđivanja kvalitete ustanove
- Cjeloživotno učenje
- Prihvatanje rizika
- Podrška
- Uzajamno poštovanje
- Otvorenost
- Pohvale i humor

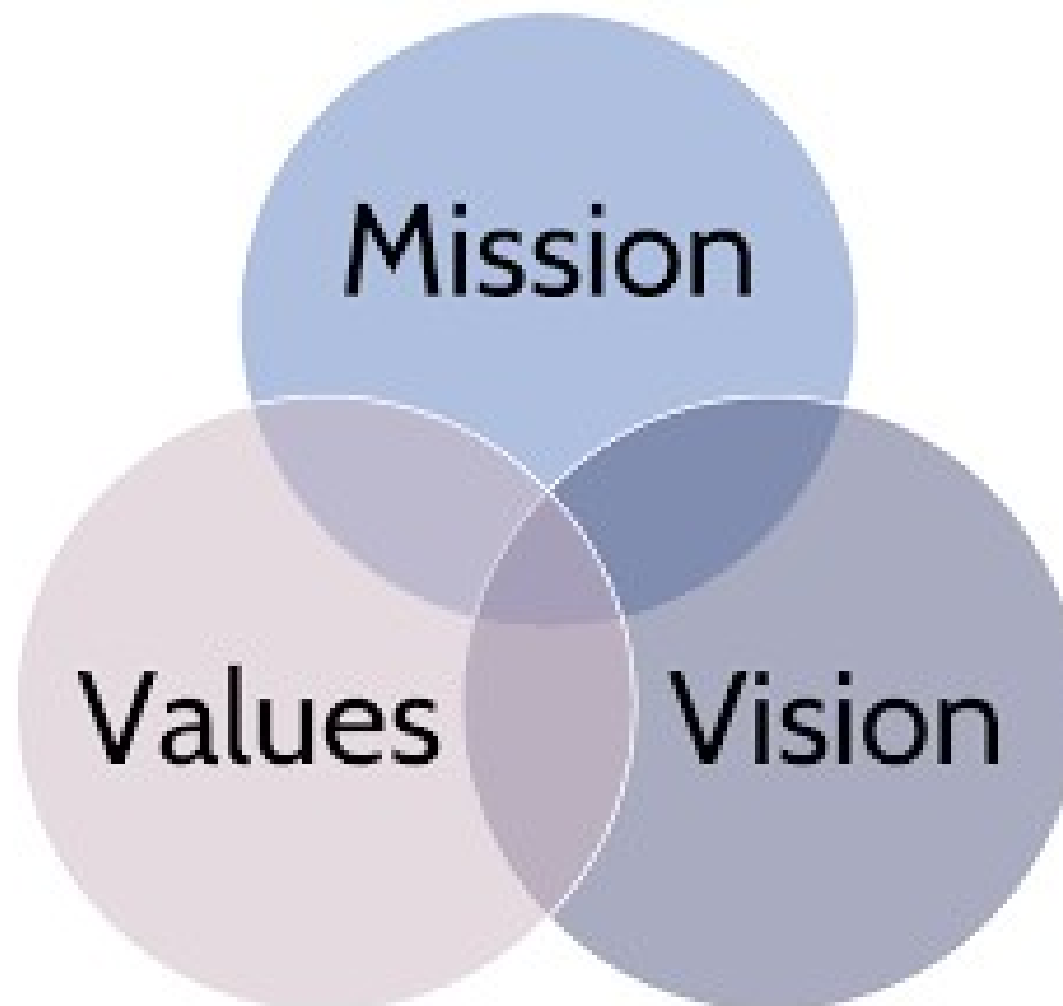
Čimbenici školske kulture

- Nastavnici
- Učenici
- Uprava škole
- Administrativno i tehničko osoblje
- Roditelji
- Tijela nadzora nad djelatnošću škole (MZO, Osnivač, Prosvjetna inspekcija...)

Školska kultura, misija i vizija škole

Bez jasne misije i vizije nema
ni prepoznatljive školske
kulture!

Specifične školske kulture

- **Profesionalna školska kultura** – potiče profesionalni razvoj nastavnika
- **Demokratska školska kultura** – potiče stvaranje demokratskih odnosa u školi
- **Inkluzivna školska kultura** – potiče uvažavanje različitosti i individualnosti svih učenika u nastavnom procesu. Odnosi se i na uključivanje učenika s teškoćama u redoviti sustav odgoja i obrazovanja.

Definicija školske klime

- Školska klima = radno okruženje u školi
- Školsku klimu gradi percepcija pojedinca o organizaciji.
- Mnogi znanstvenici školsku klimu smatraju jednim od elemenata školske kulture.

Školsku klimu čine uspješnom kvalitetni odnosi:

- Nastavnik – učenik
- Učenik – učenik
- Nastavnik – nastavnik
- Nastavnik – roditelj
- Učenik – vlastita obitelj
- Neprepoznat, narušen odnos učenik - vlastita obitelj utječe i na socijalnu klimu u školi, prvenstveno u razredu!

Školska kultura vs. školska klima

- Školsku klimu kreiraju: stavovi i ponašanja zaposlenika i učenika, učinkovitost škole i organizacijska struktura.
- Školsku kulturu kreiraju: organizacijski ciljevi, vrijednosni sustav uprave i svih zaposlenika, školsko okruženje i nacionalna kultura.

CULTURE vs CLIMATE PETERSON (2002)

CULTURE

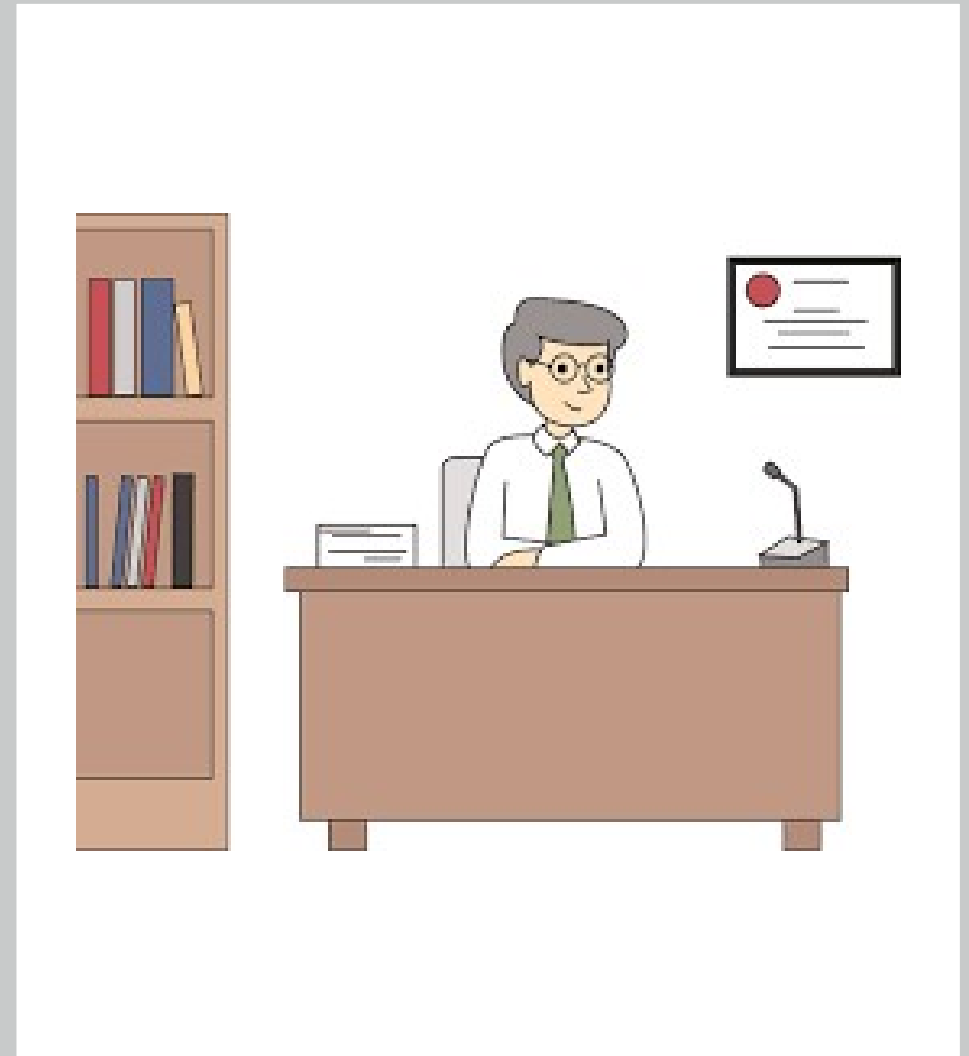
- Personality of school
- Shared experiences (both in and outside the school)
- Traditions
- Celebrations
- Sense of Community
- Norms, Values, Symbols and Stories

CLIMATE

- Physical Appearance
- Outward Indicators
- Displays of student work
- Safe and welcoming environment

Ravnatelj i školska kultura

- Ravnatelj treba poticati sve zaposlenike na stvaranje školske kulture.
- U tu svrhu posebno bi trebao poticati cjeloživotno učenje, profesionalni razvoj nastavnika i proces samovrednovanja.
- Princip njegova rada trebao bi biti: isticati pozitivne elemente školske kulture i poticati promjenu negativnih, neprihvatljivih u pozitivne. Pritom bi trebao koristiti komunikacijske i socijalne vještine, te zagovarati pravdu i rad.

TODD WHITAKER

WHAT GREAT
PRINCIPALS DO
DIFFERENTLY

~~18~~
~~15~~ Things That Matter Most

SECOND EDITION

Eye On Education Book 1

Ravnatelj i školska klima

„Kad ravnatelj kihne, cijela se škola prehladi.“

Todd Whitaker

Zaključak

- Školsku kulturu grade svi zaposlenici škole i ona posljedično utječe na rad i rezultate svakog pojedinca.
- Školsku klimu najbolje opisuju osjećaji pojedinca tijekom života, rada i suradnje sa školom.
- U školi izgrađene školske kulture svi zaposlenici čine jedinstvenu cjelinu, uspješna je komunikacija, svima su dostupne potrebne, važne informacije i cijeli kolektiv je usmjeren na napredne procese.
- Škola mora biti napredna kritička zajednica, čiji su zaposlenici orijentirani na jasan, zajednički cilj.

I za kraj...

Najbolji učitelji su oni koji vam
pokazuju kamo gledati, ali vam ne
govore što morate vidjeti.

Alexandra K. TRENFOR

www.skolskiportal.hr

Hvala na
pozornosti!